

潘美蘭

Siwkolang ' Amis
中部阿美語

Safaw tosa a tatokian ko pisatatikotiko a romakat

Fayiaw, taloma' kiso tona lipay haw? Maroray kako a misacacak to hemay! saan koya palicay no sona ako, a maanen ako a caay kataloma' hakiya? Yo tosaay a roma'ad ko pipahanhan ako, safaw tosa a tatokian ko pisatatikotiko a romakat tina limaay a eli' a kilo a lalan. Watah ko raay no niyao' ako o Kiwit.

O Kiwit a niyaro' i taterongan no siwkolan a 'alo, o rayray no Fata'an a finacadan no Pangcah. O ina ko tapang no kakawaw no niyaro'. O fangcalay kona Kiwit a niyaro', o mawmahay a ma^min ato pahafayay to kolong ko tayal no i niyaro'ay. Nikawrira,caay kacaloway ko lalan no paliding ato otofay, saka masadak a tayra i Taypak a matayal ko 'alomanay a kapah. Denganto o mato'assay ato wawa ko i niyaro'ay, orasaka nanomamang ko wawa a mapa'orong to tayal no niyaro', iniyang haw i, o sasafaloco'en no mita o wawa no Pangcah konini a demak.

Yo tosa polo' ko mihcaan no mako i, tayrato kako i Taypak a matayal, o ina ato fafahian a kaka ato tatoloay a wawa no kaka ako to ko iloma'ay. O kaka ako to fafahian ko matayalay ato pahafayay to kolong. O tayal no lalafo no loma' i, oyato tatoloay a wawa ko midemakay. Namatini kako i mamangho. Yo pakalaya' kako toya tingwa, maharateng ako ko roray no sona no mako, saka nanay anini kako a taloma' a mipadang pa'icel i cairaan sa ko faloco' ako.

Nikawrira, o سوال no sinfon ato tilifi, mapekoh ko lalan no so-howa-kong-lo, a tolo^to a romi'ad ta makat ko paliding saan, kona hamaanen to aca a taloma' sa ko harateng ako, nikawrira masafaloco' ako ko olah ato salipahak sanay a pising no sona ako i, caayto ka filo koya pasataloma'ay a faloco' ako, ano matira ko lalan haw i, pakatimol kako a taloma' sato ko harateng ako.

Maratar kako a pakapaliding a taloma', pakatimol ko rakat ako. Saadihay sa ko pita'elif to niyaro' no tao, ma^minayto ako a mahaliyok

kina Taywa a kitakit, 500 kong-li ko raay no nirakatan a lalan. Safaw tosa a tatokian ta tangasa i loma'.

Nano dafak tangasa to lafii a parakat to paliding, kirami ni ta' lifan to lotolotokan, tatiuh ko lalan ato caayay ka fa^cal ko romi'ad, saka nisinanot kako a parakat to paliding.

Tangasa sato kako i loma', matakop no mako ko nikalafi naira, ma'araw ako ko pising ato tawa no sona ako haw i, malasawad koya roray no mako a parakat to paliding, iniyan a naga'ayay a nikaka'araw niyam haw i, caayto ko mamapawan no niyam tangasa i da'oc.

Ano matiratira ko roray no mako a parakat to paliding i, nikawrira sa^pi' sa ko harateng ako toya dadaya, nisafaloco' kako to mata' lifay tonini a romi'ad i, matinitini aca hakiya ko orip no i niyaro'ay? Hacowa sato ta ira ko fangcalay a lalan hakira! Ano cila sato a matiya aniniay ko pinangan ako a taloma' talaTaypak. Saka songila'aw ako ko sa^sa' a mafoti' ta manga'ay ko tiring ako a patiko a taloma' anocila.

Mafoti' to dadaya i niyaro' awa ko 'engi'engi, matengi ako ko pisatektek no rakat no toki, hining sa kako to kararayan, hila ta^ngalto, a mowadto a misaranam, a malingad to kako i siwaay a toki, pakay i Li-san ta mita'lif to I-lan a 'emamis, i siwaay to dadaya a tangasa i Tay-pak, matini ko pipahanhan ako tina tosaay a romi'ad. Ano iraira ko nikaroray i lalan i, nikawrira matomes no lipahak ko faloco'.

回家500里

「阿姨，這星期你要回來嗎？我煮飯煮得好累哦！」，因為這番話讓我利用二天一夜、耗費12小時、走了500公里路，回到家鄉「奇美部落」。

「奇美部落」坐落在花蓮縣瑞穗鄉秀姑巒溪中游，屬中部阿美族系，是母系社會，由於氣候宜人、土地肥沃，族人多屬務農，主要種植稻米及畜牧，唯一缺憾是交通不便，造成青年族人嚴重外流，紛紛北上謀職，而續留部落則以老人及小孩居多，小孩從小就必須擔負起家務，這應該是許多原鄉部落共同問題。

筆者20歲時即北上工作，留住家鄉有母親、姐姐及姐姐的三個小孩，姐姐平日忙於養牛及農作，家事理所當然就由三個小孩分攤，筆者從小亦是如此，自然而然能體會他們的辛苦，當日掛上電話，不捨之情久久不能釋懷，好想現在回家……

「蘇花公路坍方，最快要3日才能恢復通車」，看到這則新聞，是否要打消回家的念頭，心裡正猶豫不決時，腦海卻浮現姪女見到我那驚喜、愉悅的樣子，我告訴自己，無論如何一定要回去，面對蘇花公路坍方，回家必須遠路而行，而「台七甲線」及「中部橫貫公路」，我選擇了後者。

早上7點左右，從「國道3號」南下，再接「國道6號」、「台14甲線」、「中部橫貫公路」、「台9線」，最後沿著瑞港公路抵達家鄉「奇美部落」，這趟路程，共經過了新北市、桃園縣、新竹縣、苗栗縣、台中市、彰化縣、南投縣及花蓮縣等8個縣市、走了半個台灣，將近500公里路程，整整花了12小時到達。從白天開到晚上，過了一個山頭又一山，征服崎嶇、陡峭、綿延不絕的山路，加上連日來不穩定氣候，一下子起霧、一下子下雨，讓我聚精會神、提心吊膽的開車。

但總算如願趕上晚餐時間，姪女看見我靦腆的微笑，一切盡在不言中，看著家人開心用餐，是我最大的收穫，雖然過程很辛苦、很疲累，但我卻甘之如飴，我也相信這將會是姪女輩子最美的記憶。

或許是太過疲累，今晚異常清醒，回想今日戲劇化的演出，難道這是偏遠部落的宿命嗎？何時才能擁有一條安全、平穩的道路呢！想到這裡，明日的我又必須面對另一挑戰，今晚務必休息。

部落的夜晚特別寧靜，我聽見時間正一分一秒的慢慢消逝，望著窗外的眼睛，天空也微微的亮起，只好起身準備早餐，面對蘇花不通，昨日的經驗讓我不敢稍做停留，準時9點出發，這一次我選擇了「台七甲線」，由中部橫貫公路一路開往梨山、到宜蘭縣，晚上9點順利到達台北，結束我這二天一夜的路程，雖然艱辛，但一切都很值得。